

Jógván Arge var forseti í ÍSF tá í CHM var í 1980

ÁRNI GREGERSEN

Stórar broytingar hendu í Føroyum í sjeyti-árunum. Fiskimarkið var flutt út og føroyingar fingur ræði yvir egnum grunnum, stórar íløgur vóru gjørdar í fiskivinnuna og tann flytingin av føroyska samfelagnum inn í nýggju tíðina, sum byrjaði í seksti-árunum, helt fram í sjeyti-árunum.

Jógván Arge, journalistur og ríthøvundi, arbeiddi sum útvarpsmaður øll hesi árini og fylgdi væl við.

Hann var við, tá ið føroyingar samráddust við onnur lond um fiskirættindi eftir at fiskimarkið var útsett og hann tók aktivt lut í ítróttinum, sum starvsnevndarlimur og forseti í ÍSF.

Í sættu bókini Mín krýnika fortelur Jógván Arge um hesi árini. Hann ger tað uppá ein lætt lesiligan máta og hevur í fleiri førum keldur og atgongd til vitan, sum ikki hevur verið almenn fyrr.

Kuba-trolararnir

Mest spennandi vinnuverkætlanin fyrst í sjeyti-árunum var tá ið Skipafelagið Føroyar valdi at keypa nýggju trolarar av Kuba.

Hetta vóru trolarar av einari skiparøð uppá 15 skip, sum ein eysturtyýsk skipasmiðja í Rosslau hevði bygt. Skipini vóru partur av hjálp, sum kommunistisku londini í Evropa sendu til Kuba.

Ætlanin var upprunaliga, at skipini skuldu fiska kring Kuba.

Kuba trolararnir við bryggju í Havn

Tey skuldu eisini gera fiskamjøl umborð, tí har vóru mjølverksmiðjur, sum eftir ætlan skuldu bræða og mala 30-35 tons av fiski um samdøgrið.

Fiskamjøl er fult í proteinum og tað var tað, sum brúk var fyri tey árini.

Skipafelagið fekk at vita um hesi skipini, tá ið felagið bygdi trý farmaskip á somu skipasmiðju.

Tað vakti áhuga, tí skipafelagið átti flakavirkið Handils- og Frystivirkið í Fuglafirði og hevði samband við N.Niclasen í Sørvági, sum eisini arbeiddi fisk.

Gott og væl hálvthundrað mans fóru til Havana eftir skipunum og sigldu tey til Føroyar – ein tiltikin ferð, sum Egil Simonsen stóð á odda fyri.

Ferðin úr Havana til Havnar tók tríggjar vikur.

Hann eyggleiddi og var partur av stórhendingunum í sjeyti-árunum

Sjeyti-árin vóru hendingarík fyri ein journalist og Jógván Arge fylgdi við sum útvarpsmaður – hann var eisini undangongumaður, tá ið C-HM í hondbólti var í Føroyum

Fyrstu árini vóru skipini brúkt sum hjálparskip í oljuvinnuni í Norðsjónum til tey vóru gjørdir í stand og fóru at fiska ísfisk undir Føroyum eftir at fiskimarkið var sett út á 200 fjóðringar í 1977.

Aðrar hendingar

Tá ið fiskimarkið var flutt út á 200 fjóðringar broyttust umstøðurnar í Føroyum nógv. Føroysk skip vóru trongd burtur av nógvum fjarleiðum og vit fingur ræði sjálv

á okkara leiðum innanfyri 200 fjóðringar markið.

Tað hevði millum annað við sær, at landsstýrið sjálvstoyddist at samráðast við onnur lond um sínammillum fiskirættindi.

Í veruleikanum gav hetta eina nýggja dimensjón til føroyskan politikk, tí undan hesi broytingini, vóru einastu samráðingar føroyingar høvdu uttanfyri landoddarnar í Keypmannahavn.

Við hesum broytingum komu føroyskir politikarar út á altjóða pallin at royna seg.

Øll hesi árini fylgdi Jógván Arge í hølunum á samráðingarnevndunum kring um í Evropa og aðrastaðni.

Hondbóltur

Jógván Arge hevur øll árini havt stóran áhuga fyri ítrótti – hann hevur sjálvur spælt fótbólt og annað og hann hevur sagt frá øllum slagi av ítrótti í útvarpinum.

Tí var tað kanska ikki so lægt, at hann bleiv valdur í nevndina hjá ÍSF og seinni bleiv forseti í Ítróttarsambandinum.

Tað var meðan hann sat sum

forseti, at altjóða hondbóltssamgongan gjørdi av, at C-HM kappingin í 1980 skuldi haldast í Føroyum.

Føroyska hondbóltslandsliðið hevði gjørt vart við seg í somu kapping í Portugal í 1976 og klárað seg væl. Tað var ein av orsøkunum til, at tað eydnaðist at fáa kappingina til Føroyar í 1980.

Tað var ikki sum at siga tað í 1980 at skipa fyri einum so stórum tiltaki. 10 lið luttóku, so tað var talam um gisting kring landið, umframt at skipa so fyri, at dystirnir kundu spælast. Tá vóru bert tríggjar hallir í Føroyum: í Vági, Klaksvík og á Hálsi í Havn.

Útlendsku leikararnir og leiðararnir vóru sera vælnøgdir við kappingina og uppihaldið í Føroyum.

Hetta var greitt størsta tiltak, sum nakrantíð hevði verið í Føroyum, hesir dagar tíðliga í 1980.

Í bókini Mín krýnika takkar Jógván Arge øllum, sum tóku eina hond í, fyri vælvildina í samband við C-HM kappingina.

Føroyska hondbóltslandsliðið

